

СХВАЛЕНО

Вченою радою КНЗ КОР
«Київський обласний інститут
післядипломної освіти
педагогічних кадрів»
(протокол від 26.05.2025 р. № 4)

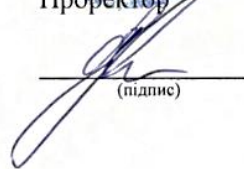
ЗАТВЕРДЖЕНО

Ректор КНЗ КОР «Київський
обласний інститут післядипломної
освіти педагогічних кадрів»

Віра РОГОВА

Наказ від «11» липня 2025 р. № 218

ПОГОДЖЕНО
Проректор

Олена ЧАСНІКОВА

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ
ДИРЕКТОРІВ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ**

Біла Церква – 2025

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Освітня програма розроблена на основі «Типової програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників щодо впровадження оновленого Базового компонента дошкільної освіти (Державного стандарту дошкільної освіти)», затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 31.03.2021 № 397, «Типової програми підвищення кваліфікації директорів закладів дошкільної освіти щодо надання підтримки в освітньому процесі дітям з особливими освітніми потребами» (наказ Міністерства освіти і науки України від 23.04.2021 № 457) та відповідно до професійного стандарту «Керівник (директор) закладу дошкільної освіти», затвердженого наказом Міністерства економіки України від 28.09.2021 №620-21, Державного стандарту дошкільної освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2021 за №33, Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 800.

Освітня програма враховує вимоги Конституції України, основні положення Законів України «Про освіту», «Про дошкільну освіту», постанови Кабінету Міністрів України в редакції від 27 січня 2021 р. №86 «Положення про заклад дошкільної освіти», постанови Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. №800 «Деякі питання щодо підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників», постанови Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 року № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності», інших нормативно-правових актів, що регулюють діяльність керівника закладу дошкільної освіти з урахуванням європейського вектора розвитку освіти України, стратегії реформування освіти в Україні, новітніх зарубіжних і вітчизняних наукових розробок, кращих практик у галузі освіти та професійного розвитку педагогів відповідно до сучасних викликів суспільства й освіти.

Актуальність Програми визначається необхідністю впровадження в практику закладів дошкільної освіти змісту, форм, методів організації розвивальної життєдіяльності дітей дошкільного віку з урахуванням стратегії, цілей, завдань Базового компонента дошкільної освіти (Державного стандарту дошкільної освіти) (далі – Стандарт).

Програма передбачає формування загальних та фахових компетентностей керівника ЗДО щодо імплементації Стандарту з урахуванням особистісно орієнтованого, інтегрованого, компетентнісного, діяльнісного підходів.

Сучасний керівник закладу дошкільної освіти має бути готовим до роботи за державними освітніми стандартами в контексті реформування системи дошкільної освіти, до виконання заходів, спрямованих на реалізацію євроінтеграційних процесів в освіті, інклюзивного підходу, посилення ролі цифрових технологій в організації освітнього процесу та впровадження технологій дистанційного навчання.

Мета освітньої програми: професійний розвиток керівника закладу дошкільної освіти відповідно до державної політики в галузі дошкільної освіти, удосконалення раніше набутих та/або набуття нових компетентностей керівників закладів дошкільної освіти (далі - ЗДО), необхідних для керівництва та організації навчання, виховання й розвитку дітей дошкільного віку, відповідно до Концепції розвитку дітей раннього та дошкільного віку, затвердженої Президією Національної академії педагогічних наук України (протокол №1-2/8-119 від 18.06.2020 р.), та на основі Державного стандарту дошкільної освіти Базовий компонент дошкільної освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2021 за №33.

Основні завдання:

- забезпечити розвиток ціннісного ставлення керівників закладів дошкільної освіти до управлінської діяльності в умовах соціальних та освітніх змін;
- поглибити й розширити знання керівників закладів дошкільної освіти з теорії і практики сучасного освітнього менеджменту, що забезпечує якісні зміни в організації освітньої діяльності та створює передумови для інноваційних перетворень у сучасній системі дошкільної освіти;

- удосконалити вміння керівників з ефективного управління закладом дошкільної освіти, відповідно до основних напрямів державної політики, її європейського вектора розвитку;
- забезпечити розвиток загальних і професійних компетентностей керівників закладів дошкільної освіти;
- активізувати розвиток значущих професійних якостей керівників закладів дошкільної освіти, їх мотивацію до професійного самовдосконалення;
- поглибити й розширити теоретичні знання з фахових і психолого-педагогічних дисциплін;
- удосконалювати здатність та готовність цільової аудиторії планувати освітній процес з урахуванням положень Стандарту для вибудовування індивідуальної освітньої траєкторії дитини дошкільного віку;
- удосконалювати готовність керівника до організації партнерства з педагогічним колективом, батьками вихованців задля підвищення культури соціальних відносин.

Загальні очікувані результати охоплюють

Знання й розуміння:

- сутності людського капіталу, його впливу на соціально-економічний розвиток;
- ролі освіти у формуванні кваліфікаційного потенціалу суспільства та індивідуального розвитку кожної особистості;
- суті наступних методологічних принципів виховання: природовідповідності, культуровідповідності та народності;
- основних принципів та підходів до побудови індивідуальної програми професійного розвитку педагога;
- вимог та особливостей професійного розвитку педагогічних працівників в умовах реформування освіти;
- ролі педагога як каталізатора особистісного розвитку дитини в умовах нової парадигми освіти;
- сутності критеріїв та індикаторів в оцінюванні якості педагогічної діяльності;
- психологічних основ емоційно-вольової саморегуляції;
- наслідків впливу стресових емоцій на стосунки з оточенням та здоров'я педагога;
- можливостей діагностування та попередження конфліктів у педагогічній взаємодії;
- розвитку психологічної стійкості та резильєнтності;
- нормативно-правових основ, законодавчих актів у сфері дошкільної освіти;
- сутності Концепції розвитку дітей раннього та дошкільного віку;
- сутності основних ідей, принципів побудови Державного стандарту дошкільної освіти (Базовий компонент дошкільної освіти);
- структури та змісту чинних освітніх програм для закладів дошкільної освіти;
- планування освітньої діяльності в закладі дошкільної освіти;
- структури, змісту та форм науково-методичної роботи закладу дошкільної освіти;
- сутнісних характеристик сучасних підходів до організації та здійснення освітньої діяльності в ЗДО.

Уміння:

- використовувати нові досягнення у психології чи фізіології для покращення результативності своєї роботи;
- ефективно використовувати можливості цифрових технологій;
- розробляти стратегії та дії для досягнення поставлених цілей;
- аналізувати педагогічну діяльність, використовуючи різні критерії та індикатори якості освіти;
- відновлювати психічну рівновагу, перебувати в ресурсі; сприяти створенню безпечного освітнього середовища;
- орієнтуватися в інформаційному середовищі, розрізняти інформацію;
- надавати психологічну підтримку учасникам освітнього процесу, за допомогою технік і прийомів здійснювати психоемоційну саморегуляцію

- реалізовувати сучасні підходи до організації освітнього процесу в умовах очного, дистанційного та змішаного навчання;
 - визначати предметний зміст і послідовність його опрацювання з урахуванням вимог державного стандарту дошкільної освіти, чинних освітніх програм, рекомендованих Міністерством освіти і науки України, іншими суб'єктами освітньої діяльності, що затверджені у відповідному порядку, попередніх освітніх результатів вихованців, їх освітніх потреб;
 - формувати в дітей дошкільного віку ключові компетентності;
 - конструювати освітній контент з урахуванням новітніх видів організації освітнього процесу в ЗДО;
 - добирати ефективні методи формування колективної відповідальності, розвитку критичного мислення й когнітивної гнучкості;
 - розробляти стратегію формування освітньої мотивації суб'єкта дитини;
 - ефективно взаємодіяти й працювати в команді.
- Диспозиції (цінності, ставлення):*
- підтримка принципу доступності освіти для всіх верств суспільства незалежно від соціального статусу чи матеріального стану;
 - готовність до впровадження нових методів та технологій в освітній процес для підвищення ефективності освіти;
 - інклюзія та безбар'єрність;
 - усвідомлення власної ролі у формуванні та розвитку людського капіталу як ключового чинника сталого розвитку суспільства;
 - готовність до впровадження нових педагогічних ідей та технологій для покращення власної професійної діяльності;
 - здатність об'єктивно оцінювати власну педагогічну діяльність, готовність до безперервного професійного розвитку;
 - важливість власного професійного розвитку для реалізації освітніх стандартів;
 - готовність до впровадження нових підходів та технологій у свою роботу на основі результатів оцінювання;
 - самоповага й повага до інших людей, справедливість, гідність, чесність, турбота;
 - взаємодія з усіма учасниками освітнього процесу, професійна мобільність гнучкість та адаптивність;
 - педагогіка партнерства. гуманістична спрямованість освітнього процесу;
 - дитиноцентризм, природовідповідність, цінність особистості;
 - морально-етичні: самоповага й повага до інших людей, справедливість, гідність, чесність, турбота;
 - соціально-політичні: патріотизм, свобода, демократія, культурне різноманіття, патріотизм, шанобливе ставлення до довкілля, повага до закону, солідарність, відповідальність, культурне різноманіття.

Укладачі освітньої програми	Нечипорук Надія Іванівна, методист відділу раннього розвитку, дошкільної та початкової освіти, старший викладач кафедри педагогіки, психології та менеджменту освіти Комунального навчального закладу Київської обласної ради «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів» Корж Тетяна Михайлівна, методист відділу раннього розвитку, дошкільної та початкової освіти, старший викладач кафедри педагогіки, психології та менеджменту освіти Комунального навчального закладу Київської обласної ради «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів»
---	---

Найменування освітньої програми	Освітня програма підвищення кваліфікації директорів закладів дошкільної освіти
Мета програми	Професійний розвиток керівника закладу дошкільної освіти відповідно до державної політики в галузі дошкільної освіти, удосконалення раніше набутих та/або набуття нових компетентностей керівників закладів дошкільної освіти (далі - ЗДО), необхідних для керівництва та організації навчання, виховання й розвитку дітей дошкільного віку, відповідно до Концепції розвитку дітей раннього та дошкільного віку, затвердженої Президією Національної академії педагогічних наук України (протокол №1-2/8-119 від 18.06.2020 р.), та на основі Державного стандарту дошкільної освіти Базовий компонент дошкільної освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2021 за №33
Цільова аудиторія за спеціальністю або за посадою педагогічного працівника	Директори закладів дошкільної освіти
Обсяг (тривалість), що встановлюється в годинах та/або кредитах ЄКТС	60 год / 2 ЄКТС (20 аудиторних годин, 40 годин – самостійна робота)
Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться	Загальні компетентності: ЗК.01, ЗК.02, ЗК.03, ЗК.04, ЗК.05, ЗК.06 Професійні компетентності: А1 Прогностична (А1.1, А1.2, А1.3); А2 Організаційна (А2.1, А2.2, А2.3, А2.4); А3 Оцінювально-аналітична (А3.1, А3.2); А4 Предметно-методична (А4.1) Б1 Здоров'язбережувальна (Б1.1, Б1.2); Б2 Проектувальна (Б2.1); В1 Психо-емоційна (В1.1, В1.2); В2 Педагогічне партнерство (В2.1, В2.2, В2.3); В3 Морально-етична (В3.1); Г1 Здатність до навчання впродовж життя (Г1.1, Г1.2); Г2 Інформаційно-комунікаційна (Г2.1, Г2.2, Г2.3)
Строки виконання програми	Календарний рік
Документ, що видається за результатами підвищення кваліфікації	Свідоцтво про підвищення кваліфікації
Забезпечення розміщення освітньої програми на сайті	програма: сайт: https://www.kristti.com.ua/

Зміст програми

№ з/п	Назва та зміст навчального модуля	Всього годин	Аудиторні			Самостійна робота
			Лекції	Семінари	Практичні	
Модуль I. Філософія освіти XXI століття		2	2	—	2	6
1.1.	Історична генеза дошкільних навчальних закладів Київщини.	2	2	—	—	
Модуль II. Професійний розвиток педагогічних працівників в умовах реформування освіти		4	—	—	4	12
2.1	Загальна характеристика можливостей системи дистанційного навчання	2	—	—	2	
2.2.	Професійний стандарт: ключові і професійні компетентності сучасного керівника закладу дошкільної освіти	2	—	—	2	2
Спецкурс «Психолого-педагогічна підтримка учасників освітнього процесу»			—	—	—	6
Спецкурс: Інклюзивна освіта: теорія та практика			—	—		6
III. Зміст та технології управління закладом дошкільної освіти			6	—	28	20
Інваріантна частина		8	2	—	6	10
3.1.	Закон України «Про дошкільну освіту: ключові зміни та нововведення	2	2	—	—	
3.2	Інноваційні форми науково-методичної роботи як засіб розвитку професійної компетентності педагогів закладів дошкільної освіти	2	—	—	2	
3.3	Сучасні вимоги до планування роботи закладу дошкільної освіти	2	—	—	2	
3.4	Партнерська взаємодія педагогів закладів дошкільної освіти з батьками вихованців	2	—	—	2	
Варіативна частина		2	—	—	2	10
3.5.	Базовий компонент дошкільної освіти: концептуальні засади, структура, зміст, завдання, умови реалізації	2	2	—	—	
3.6.	Контроль за організацією та змістом освітнього процесу в ЗДО: види, форми, результати, узагальнення	2	—	—	2	
3.7.	Діловий імідж керівника закладу освіти	2	—	—	—	
3.8.	Упровадження сучасних здоров'язміцнюючих та здоров'язберігаючих технології в дошкільній освіті	2	—	—	2	
3.9.	Організація науково-методичної роботи в закладах дошкільної освіти	2	—	—	2	
3.10.	Універсальний дизайн закладу дошкільної освіти як умова реалізації Базового компонента дошкільної освіти.	2	—	—	2	
3.11.	Особливості організації та планування освітнього процесу в закладах дошкільної освіти.	2	—	—	2	

Модуль IV. Діагностико-аналітичний модуль		4	2	–	6	2
4.1.	Тематична дискусія «Інноваційні підходи до управлінської діяльності в закладах дошкільної освіти»	2	–	–	2	
4.2.	Вихідне діагностування	2	–	–	2	

Модуль I. Філософія освіти ХХІ століття

1.1. Історична генеза дошкільних навчальних закладів Київщини

Лекційний матеріал присвячено виникненню та історичному розвитку перших дошкільних закладів освіти Київщини. Висвітлено передумови створення першої мережі ДЗО, напрямки ідейної боротьби щодо питання необхідності садків. Чимало уваги приділено особистостям засновників перших садків, напрямкам їх діяльності, етапам еволюції дошкільної справи. Здійснено класифікацію діючих садків за різними ознаками, розглянуто діяльність мононаціональних садків. Проаналізовано асортимент дисциплін, що викладалися в цих освітніх закладах, а також еволюцію статусу працівників перших ДЗО Київщини. Розглянуто зміст журналу "Дошкільне виховання".

Модуль II. Професійний розвиток педагогічних працівників в умовах реформування освіти

2.1. Загальна характеристика можливостей системи дистанційного навчання

Системи дистанційного навчання: основні характеристики, можливості. Створення акаунту. Реєстрація на курси з основного та додаткових фахів, спецкурсів. Робота в середовищі, а саме: складання тестових завдань, способи розміщення виконаних завдань, комунікація, зворотній зв'язок.

2.2. Професійний стандарт: ключові й професійні компетентності сучасного керівника закладу дошкільної освіти.

Зміст професійного стандарту керівника закладу дошкільної освіти. Вимоги та компетентності директорів закладів дошкільної освіти. Функції директора закладу дошкільної освіти. Професійні компетентності директора закладу дошкільної освіти: здоров'язбережувальна, проєктувальна, операційне управління закладом дошкільної освіти, організаційно-методична, комунікативна, здатність до навчання протягом життя, інформаційно-комунікаційна, лідерська, емоційно-етична, стратегічне управління та розвиток закладу дошкільної освіти, стратегічна комунікація, нормативно-правова. Самооцінювання.

Модуль III. Зміст та технології управління закладом дошкільної освіти

3.1. Закон України «Про дошкільну освіту»: ключові зміни та нововведення

Концептуальні зміни до Закону України «Про дошкільну освіту». Система дошкільної освіти та державна політика у сфері дошкільної освіти. Основні завдання законодавства України в сфері дошкільної освіти. Механізми та доступність здобуття дошкільної освіти. Особливості організації інституційної та індивідуальної форм здобуття дошкільної освіти. Інклюзивна освіта. Базові етапи дошкільної освіти. Роль сім'ї у дошкільній освіті. Суб'єкти освітньої діяльності. Утворення, реорганізація, ліквідація та перепрофілювання закладу дошкільної освіти. Типи закладів дошкільної освіти, Наповнюваність груп у закладах дошкільної освіти, зарахування дітей до закладів дошкільної освіти, їх відрахування та переведення. Педагогічні працівники у сфері дошкільної освіти, їх права та обов'язки.

3.2. Інноваційні форми науково-методичної роботи як засіб розвитку професійної компетентності педагогів закладів дошкільної освіти.

Інноваційність методичної діяльності засобами впровадження сучасних технологій, управління закладом, стимулювання підвищення рівня кадрового забезпечення, їхньої професійної майстерності за допомогою застосування дієвих інноваційних методів, форм, прийомів, інструментів для ефективного їх використання. Сучасна класифікація форм науково-методичної роботи з педагогами. Використання форм методичної роботи, які б дали

змогу обирати власну траєкторію розвитку, визначати форми та варіанти професійного зростання, враховували освітні потреби й запити педагогів, рівень їхнього професіоналізму, мотиви професійного розвитку; стимулювали кожного до набуття професійних компетентностей, здатності до адаптації в умовах, що постійно змінюються. Інтерактивні форми науково-методичної роботи: значення, характеристика, особливості використання.

3.3. Сучасні вимоги до планування діяльності закладу дошкільної освіти.

Планування як функція управління. Сутність планування: визначення перспектив, цілей та способів їх досягнення. Умовна модель функції планування: місія – генеральна мета – стратегічні цілі – цілі-напрямки – тактичні цілі – цілі-завдання – комплекс заходів – прогнозовані результати. Причини, що негативно впливають на якість плану. Основні засади побудови плану. Принципи, що забезпечуватимуть якість планування. Форми і структура плану. Вимоги до розроблення й оформлення плану. Етапи розроблення плану: підготовчий, аналітичний, завершальний. Аналізування діяльності ЗДО та формулювання річних завдань. Планування роботи на оздоровчий період.

3.4. Партнерська взаємодія педагогів закладів дошкільної освіти з батьками вихованців.

Аналіз вимог професійних стандартів «Вихователь закладу дошкільної освіти», «Керівник закладу дошкільної освіти» щодо партнерської взаємодії учасників освітнього процесу. Завдання закладу дошкільної освіти щодо взаємодії з батьками Напрями реалізації взаємодії закладу дошкільної освіти з родинами. Форми партнерської взаємодії закладу дошкільної освіти з батьками вихованців.

3.5. Базовий компонент дошкільної освіти: концептуальні засади, структура, завдання, реалізація змісту освітніх напрямів.

Нові вектори Базового компонента дошкільної освіти (Державного освітнього стандарту, його відповідність викликам сучасної дошкільної освіти та запитам практиків. Суть концептуальних засад Базового компонента дошкільної освіти; особливості структурування державного стандарту дошкільної освіти. Аналіз цінностей дитинства, базових принципів та умов реалізації стандарту дошкільної освіти. Організація освітнього процесу з позицій компетентнісного, діяльнісного, особистісно орієнтованого, інтегрованого підходів.

3.6. Контроль за організацією та змістом освітнього процесу в ЗДО: види, форми, результати, узагальнення

Сутність контролю як функції управління та його значення: діагностичне; виховне; навчально-методичне; стимулююче. Порівняльна характеристика реального і формального контролю Внутрішній контроль та його завдання: визначення цілей контролю; розробка під них програм; вивчення реальної практики; класифікація зібраних даних у різних формах (діаграми, графіки, таблиці, тексти); первинний аналіз для визначення загальних тенденцій. Об'єкти та предмети внутрішнього контролю. Основні принципи контролю. Типи та форми контролю. Основні способи та методи контролю. Циклограма контролю. Критерії ефективного контролю. Типові помилки під час оцінювання результатів контролю та способи їх уникнення. Форми узагальнення результатів контролю та вимоги до них.

3.7. Діловий імідж керівника закладу освіти.

Теоретичні основи, механізми й технології формування, розвитку та корекції позитивного ділового іміджу керівника закладу освіти, його роль у педагогічній діяльності. Формування вмінь і навичок ефективного використання ділового іміджу для успішного здійснення професійних завдань відповідно до постійно змінюваних вимог до фахівця-менеджера з боку суспільства.

3.8. Упровадження сучасних здоров'язбережувальних технологій у практику роботи закладу дошкільної освіти.

Аналіз ознак якісної превентивної освіти, концепція, завдання, зміст і методика формування здоров'язбережувальної компетентності дошкільнят на засадах розвитку життєвих навичок; характеристика методичних механізмів інтегрованого підходу до формування здоров'язбережувальної компетентності; моніторинг здоров'язбережувальних технологій та

визначення доцільності застосування їх в закладі дошкільної освіти; готовність педагогів до використання методів й засобів навчання, що забезпечують упровадження здоров'язбережувальних технологій під час освітнього процесу.

3.9. Організація науково-методичної роботи в закладах дошкільної освіти

Поняття про науково-методичну роботу та її функції. Вимоги до організації методичної роботи. Створення сприятливих умов для ефективної методичної роботи, творчих пошуків педагогів тощо. Напрями роботи з педагогічними кадрами. Структура науково-методичної роботи. Зміст науково-методичної роботи в ЗДО. Принципи організації методичної роботи в ЗДО. Структура та робота методичного кабінету

3.10. Універсальний дизайн закладу дошкільної освіти як умова реалізації Базового компонента дошкільної освіти.

Універсальний дизайн в освіті. Створення сучасного універсального дизайну в закладі дошкільної освіти (доступного, безпечного, розвивального, максимально придатного навколишнього середовища) як умова ефективного використання різних моделей організації освітнього процесу. Принципи універсального дизайну. Моделювання освітнього середовища з урахуванням принципів універсального дизайну

3.11. Особливості організації та планування освітнього процесу в закладах дошкільної освіти.

Побудова освітнього процесу з дітьми дошкільного віку на основі формування досвіду дитини у спілкуванні з дорослими та однолітками в усіх видах діяльності, які реалізуються в універсальному розвивальному середовищі на засадах діяльнісного, компетентнісного, особистісно орієнтованого, інтегрованого, соціокультурного принципів. Варіативні моделі організації освітнього процесу із застосуванням сучасних технологій, освітніх програм, послуг, предметно-ігрового обладнання. Оптимальне поєднання регламентованих та самостійних видів діяльності. Види та форми регламентованої діяльності, їх характеристика. Самостійна діяльність, взаємозв'язок її з регламентованою діяльністю дітей. Заняття як основна форма навчально-пізнавальної діяльності. Види занять, сучасні вимоги до їх організації та проведення занять. Зміст Наказу МОН від 20.04.2015 № 446 «Про затвердження гранично допустимого навчального навантаження на дитину у дошкільних навчальних закладах різних типів та форми власності».

Питання для самостійного опрацювання

1. Основні засади державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності
2. Суть методологічних принципів виховання: природовідповідності, культуровідповідності та народності.
3. Концепція національно-патріотичного виховання в системі освіти України та розвитку громадянської освіти в Україні.
4. Структура Закону України «Про дошкільну освіту».
5. Зміни щодо трудових відносин учасників освітнього процесу ЗДО за новим Законом України «Про дошкільну освіту».
6. Форми партнерської взаємодії закладу дошкільної освіти з батьками вихованців.
7. Основні проблеми забезпечення наступності між дошкільною та початковою освітою, шляхи їх вирішення.
8. Організація роботи піклувальної ради у закладі дошкільної освіти.
9. Активні та інтерактивні методи навчання педагогів ЗДО.
10. Документування процесу атестації педагогічних працівників.

Список використаних та рекомендованих джерел

1. Абетка інклюзивності і толерантності: науково-популярне видання ІГО «Соціальна синергія». Київ: Видавництво «Теза», 2020. 30 с. URL: <https://bit.ly/3FQSmDs>

2. Алгоритм дій місцевих органів виконавчої влади органів місцевого самоврядування, органів управління освітою, керівників закладів освіти щодо забезпечення укриття учасників освітнього процесу. URL: <https://bit.ly/3YnKDDS>
3. Базовий компонент дошкільної освіти України / Байер О.М. та ін.; під наук. керівн. Піроженко Т.О. 2021. 37 с. URL: <https://bit.ly/3CannQI>
4. Балущок В.Г. Українська національна спільнота: етногенез, історія, етнімія. Біла Церква : видавець О. Пшонківський, 2008. 304 с.
5. Безпека під час навчання: рекомендації щодо організації укриття. URL: <https://bit.ly/3YITGVN>
6. Бондаренко Н. Модерна українська ідентичність як основа формування європейськості майбутньої еліти. Обдаровані діти – скарб нації! : матер. III Міжнар. наук.-практ. онлайн-конф. (м. Київ, 18-23 серп. 2022 р.). 2022. С. 139-149. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/731816>
7. Глузман О.В. Базові компетентності: сутність та значення в життєвому успіху особистості. *Педагогіка і психологія : Вісник НАПН України*. 2009. № 2 (63), С. 51-60.
8. Грицак Я., Комаров О. Шлях становлення української ідентичності. 2021 р. URL: <https://bit.ly/3ERW4L5>
9. Державний стандарт початкової освіти : Постанова КМУ від 21.02.2018 № 87. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/87-2018-%D0%BF#Text>
10. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології: підручник. 3-тє вид., випр. Київ : Академвидав, 2015. 304 с.
11. Енциклопедія педагогічних технологій та інновацій / автор-укладач Н.П. Наволокова. Харків : ВГ «Основа», 2009. 176 с.
12. Інструктивно-методичні рекомендації щодо забезпечення наступності дошкільної та початкової освіти: Додаток до листа МОН України від 19.04.2018 №1/9-249. URL : <https://bit.ly/3YXGTcq>
13. Інтерактивні технології навчання: теорія, практика, досвід: метод. посіб. / авт.- укл.: О. Пометун, Л. Піроженко. Київ : АПН, 2002. 136 с.
14. Конвенція ООН про права дитини. 1989. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_021#Text
15. Конституція України. Основний закон. Київ, 1996. URL: <https://bit.ly/3W15vu3>
16. Концепція національно-патріотичного виховання в системі освіти України та розвитку громадянської освіти в Україні. Додаток до Наказу Міністерства освіти і науки України від 16.06.2015 № 641. Інформаційний збірник та коментарі Міністерства освіти і науки України. 2015. № 8, С. 87-95.
17. Косенчук О.Г., Новик І.М. ECERS-3: оцінюємо якість освітнього процесу по-новому. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2020. №12, С. 4 - 9. URL: <https://bit.ly/3Z8CtzV>
18. Косенчук О.Г., Новик І.М. Досліджуємо якість освітнього процесу. *Дошкільне виховання*. 2020. № 10, С. 10-13. URL: <https://bit.ly/3WP46vD>
19. Кугуєнко Н.Ф. Активні та інтерактивні методи навчання як фактор забезпечення педагогіки успіху. *Джерело педагогічної майстерності*. 2008. № 2, С. 32-37.
20. Левінець Н.В. Моделювання здоров'язбереігаючого середовища дошкільного навчального закладу: сучасні підходи. URL: <https://ird.npu.edu.ua/files/levinec.pdf>
21. Матеріали круглого столу «На шляху до якісного дошкілля» / упоряд. О.Г. Косенчук, Л.В. Куземко, О.А. Венгловська, І.М. Новик. Київ: УІРО, 2021. 35 с. URL: <https://bit.ly/3WP9qiB>
22. Пітерсон Д. 12 правил життя. Як перемогти хаос/ пер. з англ. Д. Кожедуба. 3-тє вид. Київ: Наш формат, 2021. 384 с.
23. Положення про заклад дошкільної освіти (в редакції Постанови КМУ від 27.01.2021 №86). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/86-2021-%D0%BF#Text>
24. Про дошкільну освіту: Закон України від 06.07.2024 <https://mon.gov.ua/activity/education/doshkilna/norm-baza.html>
25. Про затвердження професійного стандарту «Керівник (директор) закладу дошкільної

освіти» : Наказ Міністерства економіки України від 28 вересня 2021 р. № 620-21. URL:

26. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. Голос України. 2017. 27 верес. (№ 178-179). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>

27. Про основні засади державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності : Закон України від 13.12.2022 №2834-IX . Відомості Верховної Ради (ВВР), 2023, №46, ст. 116.

28. Технології професійного розвитку педагогів: навч.-метод. посіб. / упорядники: Тамара Михайлівна Сорочан, Марина Іванівна Скрипник; Держ. вищ. навч. закл. «Ун-т менедж. освіти». Київ, 2016. 231 с. URL: <https://bit.ly/3j19Fso>